

LEYLA VE AYNADA KÜÇÜK FUGUE

Bahtiyar ASLAN

İri, siyah gözlerini olduğundan daha büyük ve daha siyah göstermek için gözaltılarını, kirpiklerini boyuyor, kaşlarını itinayla alıyor, sonra da kalkıp; “Beni Leyla olarak anlat” diyor. Çocuk ne bilsin, biraz bön, biraz buruk, biraz cehaletinin (!) doğurduğu utangaçlıkla ama en çok da pişmanlıkla gözlerinin içine bakıyor Leyla’nın. Hemencecik Leyla olan Leyla’nın. Sahi ne çabuk oluverdi bu? “Leyla” diyor, yutkunuyor, “gece” diyor, neden dediğini bilmeden, “çöl” diyor, sonra Mecnun geliyor aklına ama Mecnun demiyor, “ben” diyor... Kızın sırayla önce yüzünde geniş, sonsuz fakat gene de kendinde biten, kimseye geçmeyen bir gülümseme beliriyor; sonra adının anlamını bir cahilin dilinden duymanın tuhaf hazzıyla parlıyor yüzü; / “Ama” diyor, “sadece bu değil, cahilin ağzında hiç kirlenmemiş, kelimenin en saf hâlini gördüm, onun için belki de bir kelimeyi gerçekten ilk kez sevdim” /; sonra kelimelerin önüne sapsarı döküldüklerini görüyor, gözleri nemleniyor; işaret parmağını yanağına doğru akan siyah damlacıklara set yapmaya çalışıyor; gözleri küçülecek, karanlığı azalacak, belki de bitecek ama onun bittiği yerde aydınlık olmayacak; en sonunda / “İşaret parmağının kalbini bulduğu yerde durup düşünmek mümkün mü?” / gibi gerekli olup olmadığını, o anda gerekli olup olmadığını bilmediği bir sorunun cevabını ararken sönmüş bir kibritin kokusunu getiren rüzgârı dinlemeye başlıyor birden ve dudaklarının kavrulduğunu, çatladığını hissediyor, alelacele çantasını karıştırıyor, rujunu bulup... Fakat bu lilanın kenarlarına incecik bir siyah çekmeli değil miydi?

“Beni Leyla olarak anlat”... Zihninde o tuhaf sahnenin resmi, sesi, kokusu ve ışığı tekrarlanıp duruyor; “Beni Leyla olarak anlat”... “Benim adım Leyla olsun!”... Olsun, pekiyi olsun da?.. İkinci oldu artık, klimayı kapatmalı. Zaten derecesini iyice düşürdüm, donacağım birazdan. Hem ben neden cahil biri olayım ki Leyla’yı anlatmak için? “Bu senin seçimin” dese biri, şaşırmayacak.

“Ama efendim...”

“Sus! Terbiyesiz. Mazeret istemem”...

“Fakat ben...”

“Hâlâ konuşuyor musun sen?”...

Bu öylesi değil işte. -Sabahları bile sokağa, gözlerine kalem çekmeden çıkmadığını, fırına ekme almaya bile gitmediğini söylemiş olmalı- diye düşünürken, siyahlar içinde, pijama, pardösü ya da yakası daima boynuna gülümseyen bir gömlek, her neyse, hep siyah işte, öylece çıkıp gelen... Böyle bir cümlenin içinden bu cehaletle nasıl çıkabilirim.

“Ama efendim”...

Bu sefer dışına koy noktaları.

“Sus... Bana da dua edeceksen...”

“Fakat ben...”

“Kim değil ki?.. Senin bana duan... Buna benim ihtiyacım var. Anahtarı vereyim mi? İster misiniz?”...

Kim istemez ki? Ama kim isteyecek? Kim söyleyecek istediğini? Hepimizin adına, istediğimizi?

Fakültenin karanlık koridorlarından geçerken geri dönüp usulca bakıyor. Göz göze gelince bakışları anlam değiştiriyor birden. Yüksek tavanlarda incecik bir tül dolaşüyor rüzgârda dalgalanarak. Her şey dökülecek gibi. Neye geç kaldık? Neden geçip gittik bazı şeyleri? Leyla olmak ertelenen bir şey oldu, neden? Bahçede, at kestanelerinin dökülen yapraklarına bakarak, bir bankın üstünde sigarasını içecek. Sonra... Bahçenin caddeye inen merdivenlerinde gelip birden koluna girecek... Kokusu... En çok boynunu ele veren kokusu... Esneyerek havayı dolduracak. Saçları rüzgârla ilk kez karşılaşmanın acemiliğiyle uçuşacak. Bu hep böyle olacak, sonsuza kadar. “Ama efendim... Yağmur yağıyor efendim”... Noktaları dışarı koy. “Yağmur nokta nokta yağıyor dışarıya efendim”... Şair olmak, Mecnun olmak sana mı kaldı? “Efendim, Mecnun’un ‘m’si küçük mü olacak?”

Basamaklar bir bir tükendi. Arkasından gelen bir koku bile yok. Öylece gidecek bir otobüs durağında karşılaşma ihtimalinin azlığını cehaletle çoğaltarak. “İlim bir noktaydı, onu âlimler çoğalttı”. Ama ihtimali cahiller çoğaltıyor işte. Öyle bir zamandayız. “Beni aşka davet etse gider miyim?” Noktaları unutma evladım, noktaları dışarı koy. Bak yağmur yağıyor. “Ama efendim”... Bir gitarla gelecek ansızın, o köhne bodruma, mavi halıflekslerin akşama doğru rengini gösterdiği... “Noktaları yüzüne kim koydu? Onları örtmek için neden uğraşıyor?” İnsanı âşik eden sorulardır evladım, sorular aşkın tuzaklarıdır. Bir kadın seni kendine çekmek istiyorsa soruları kullanır. Bir sürü soru bırakır giderken aklına. Sora sora âşik olursun. Sorular tükenince aşk da biter. Öylece kalakalırsın. Bir kelebek gelip tutunur tüllere.

Sonbaharın geldiğini anlarsın. Günlerce öylece, kıpırdamadan kalır, kıpırdamadan ölür orada. “Fakat ben...”

Köprü tuhaf bir şeydi işte. Bir şey, şey, kelime bile değil. Köprüleri düşünürken -tamamen sebep-sizdir- zihninde bir görüntü belirmezdi. Neden böyle olur? Görüntüsüz kavramlar... Bazen öylece kayboluyor Leyla. Uzanıp düşünmeye başlıyor, yüzünü gözünün önüne getirmek için kıvranıyor, olmuyor. Gittikçe artan bir hasret başlıyor böyle durup dururken. Kendisi başlatıyor belki de. Işıkları kapatıyor, odanın ortasına, artık maviliği görünür bir şey olmayan halıfleksin üstüne uzanıyor, baştan savma yapılmış döşemenin çıkıntılarını sırtını sızlatıyor, aldırıyor. Döşemenin soğukluğu yavaş yavaş bedenine yayılıyor. Uykusu kaçacak, daha uzun düşünecek... Ötede, iğreti mutfaktan bir su ısıtıcısının sesi geliyor fısır fısır. Yeşil çay yapacak. Biraz limon sıkmalı içine. Yüzünün resmini iyice çizebilse bu siyah tuvale, doğrulup öpecek usulca. Bunu düşünmek bile titretiyor içini. Çocuğun cehaletini kim unutturdu? “Ama efendim...” Bunun yalnızca bir hikâye olduğunu söyleme bana. Ya da söyle. Anahatar kimde? “Saçları efendim... Saçları savrulurken... Üç virgül de olmalı efendim, tıpkı üç nokta gibi ama bambaşka bir anlamı olmalı,,,”. Resmini nasıl çizecek boşluğa? Pencerenin açık kanadından rüzgâr giriyor, dağıtıyor saçlarını. Yağmur devam etseydi keşke. Rüzgârla beraber yağsaydı sabaha kadar. Küpesini görür gibi oluyor, seviniyor. Neresinden sevmeye başladığını bilmediği Leyla’yı küpesinden başlayarak hayal etmek ne tuhaf... Rüzgârın oyunu bunlar. Kalkıp pencereyi kapatmalı. Yeşil çayın karanlıkta hükmü mü olur?

Öylesine sorulmuş bir soru gibiyim. Bir yerinden girmek istedim hikâyeye. Tamam, itiraf ediyorum, gitarı ben uydurdum. Ama hiç olmamış da değildir. Fakülteyi, o içerdeyken hiç görmediğim Versailles Sarayına benzettiğim de doğrudur. Fakat bunu siz bilmiyorsunuz. Basamaklardan inerek çıktım yola bu yüzden. Bana “cahil” demeyi bırakın artık isterseniz. “Mecnun” diyebilirsiniz ama ilk harfi daima küçük olsun. Çünkü benim bir adım var, tıpkı Leyla’nın adı olduğu gibi. Ama onun ilk harfi hep büyük. Onunla aynı evi paylaşmak istemediğim için kimse suçlayamaz beni. Benim hocalarım var, bir hikâyeciyim ben. Bildiğiniz hikâyeci. Bir de “noktaları dışarı koy” diyen biri. Onun kim olduğunu söyleyemem. Ama içinizde mutlaka sezenler olacak. Sezgi, kesin bilgi değildir ama kesin bilgiden daha üstün olduğunu söyleyebilirim. Kesinliği kim belirliyor? “Noktaları dışarı koy evladım” diyen biri

var işte. Leyla'nın noktaları yüzünde. Kaç tane var? Çocuk bunları saymaya kalkışsın o resmi hiç çizemeyecek korkarım. Yerde öylece, sırtı acıya acıya, üşüye üşüye sabahı bulacak. Kalk evladım, kalk ve "Leyla beni niye sevsin ki?" diye sorarak başla hayata dönmeye. Böyle sebepler arayarak yitirebilirsin aşkı. Tabii istiyorsan.

Leyla'yı öptü yine de, dağınık bir resim olarak. Eksik kaldı ama kusursuz bir öpüştü. Eksikken kusursuz... Aşk böyledir işte. Sabaha kadar öptü. Öptükçe noktaları azaldı Leyla'nın. Sabaha Leyla ile erdi. Her yanı ağrıyordu. Sırtına bakabilse nasıl morardığını görecekti. Pencerenin parmaklığından yüzünün yarısını çıkarak sokağa baktı. Uzaktaki koyu mavi, kirli çöp kutusunu da, merdivenlere oturup saçlarını tarayan kıızı da gördü. Kızın saçları jöleliydi ve iyice yapıştırıyordu alnını gererek. İkisini aynı karede görmenin tuhaflığını düşündü, bir süre sonra kızın aydınlık yüzü örttü her şeyin üstünü. Hayır, sarışın değildi, esmer de değildi ama. Buğday tenli... Dişlerinin arasında gerdiği lastiği, yüzünde kanamasız bir bıçak yarası açarak başının arkasına götürdü, saçlarını bağladı. Neden gaz yağı kokusu duydu birden? Buna bir cevap aradı, bulamadı.

Saçlarını tarayıp bağlamış olan kızın yanından hızlı adımlarla geçti. Basamakları üçer beşer atladı. Caddeye çıktığında Leyla'yı gördü. Çocukların boşlukta gökkuşağı gibi çevirdikleri renkli iplerin altından geçiyordu seke seke. Bir tablonun içinde olduğunu düşündü bir anda. Uzak Doğu resimlerini andırıyordu cadde. Cehaletini hatırladı ve yorum yapmaktan vazgeçti. Gidip bir palmye ağacının altına, bir örme sandalyeye kuruldu. Leyla geldi, karşısına oturdu. "Sağ yanıma" dedi, ama duymadı Leyla, belki de aldırmadı. Geceleyin boşluğa bir türlü çizemediği resim tam karşısındaydı. Ezberlemek istiyordu. Israrlı ve derin gözlerle süzdü. Alıp cebine koyuyordu âdeta. Gece çıkarıp bakabilirdi. Leyla konuşurken bir serçe gelip parmağına konacak diye bekledi. "Beni Leyla olarak anlat" dedi bir kere daha. Yanaklarındaki noktalar dağılıp toplandı. Bunu bilerek yapıyordu sanki. Pembe ruju iyice silinmişti. İçindeki tazeleme duygusunu zor zapt ediyordu. Kusursuz olmalıydı. Son zamanlarda kendini "Unique" diye tanımlıyordu, eşsiz, tek... Fransızca şarkılar dinliyor, Catherine Deneuve gibi taramaya çalışıyordu saçlarını. Ama esmerdi Leyla.

"Leyla beni neden sevsin ki?" dedi. Bu sefer Leyla da duymuştu onu. Oturduğu yerden gelip incecik parmaklarıyla yüzüne, çenesinin altına doğru yarım bir daire çizdi. Parmaklarının kokusunu içine çekti yavaşça Leyla'nın. Hiç istemedi parmaklarını çekmesini ama söyleyemedi. Sonra tekrar oturdu Leyla, sandalyesini iyice yaklaştırdı, ellerini tutup yüzüne götürdü, "Böylece dur" dedi en güzel sesiyle. Elllerinde Leyla'nın yüzünü, yanaklarını, yüzündeki noktaları hissetti, başını yaklaşıtıp saçlarından öptü. Böyle ne kadar durulabilirdi, Leyla ne kadar müsaade ederdi, bilemedi. Öylece oturdular, yıldızlar çoğaldı gökte, ay büyük bir portakal gibi gelip bir dala asıldı, sallanıp durdu rüzgârla... Eski bir resimde gibiydiler, siyah beyaz. Çerçevesi bakır jengeri renginde, biraz solgun hatta. "Son geldiğinde bu bardaktan

su içmişti” diyen bir arkadaşını hatırladı nedense, anlatmak istedi Leyla’ya. Bardakta kalan suyu saklıyordu. Aylar geçmişti üstünden. Bir gün buharlaşıp biteceğini bile bile... Bir şey söyleyememişti ona. Leyla da buharlaşıp kaybolacak şeylerden-di, bunu biliyordu. “Öyle duru, öyle saf” diye sıralamak geçti içinden ama yapamadı. Leyla, yüzü ellerinin içindeyken bile kirpikleriyle konuşuyordu. Fakat birden konuşmasını kesip onun elini tuttu, götürdü kalbinin üstüne koydu. Bir kuş çırpındı elinin içinde. Çırpınan Leyla’nın kalbi miydi, yoksa avucunun içine kadar gelen kendi kalbi mi, bilemedi. Böyle sebepsiz hâlleri, sebepsiz davranışları daha çok bağlıyordu onu Leyla’ya. Fakat hiçbir şey söylemeyecekti, her şeyi o anlamalıydı. Avucuna sızan sıcaklığın, kokuya benzer bir şeyin yavaş yavaş bütün vücudunu sarmaya başladığını hissediyordu.

Eve döndüğünde basamaklara oturup saçlarını tarayan kızı gördü bir kere daha. Saçları gene yapışıktı, alnı gene gergin. Karanlıkta bile anlaşılıyordu. Yanından hızla geçerken bir an arkasından bir köpeğin yaklaştığını zannetti. Kırçıl, pis, iri bir köpek... Bunun vehimden ibaret olduğunu anladığında eşiği çoktan atlamıştı. “Nefistir” dedi, “nefis”... Noktaları dışarı koydu kafasında. Leyla’yı alıp gelseydi keşke... Yapayalnız bir geceye tahammül edemeyebilirdi. Kapıyı kapatıp kilitledi özenle. İçeriden çürümüş, eskimiş bez kokusu geliyordu. “Burada her şey eski” dedi, “Leyla gelse...” dedi. Her şey yenilenecekti fikrinde. Bütün ışıkları açtı, gidip ortası iyice çökmüş divana oturdu, bir sigara yaktı, kalkıp pencereyi açtı. Arkasında köpeği hissetti, korkuyla döndü. Durdu bir an, sonra ayakları onu kapıya doğru çekti, gidip açtı kapıyı, saçlarını tarayan kızı kolundan tutup içeriye çekti, tutkuyla öptü...

Bunu, Leyla’dan, “beni Leyla olarak anlat” diyenden intikam almak için yapıyordu sanırım. Özellikle “sanırım” diyorum. Aslında neden yaptığını çok iyi bilmem gerektiğini siz de biliyorsunuz. Fakat başka ihtimallere kapı aralamak da görevlerimden biri. Belki de o gece Leyla’ya kendisiyle gelmesini teklif etmiş, Leyla onunla gelmeyi reddetmişti. Hep fotoğrafını öpmeliydi? Başka birini öperek Leyla’dan intikam almanın makul bir şey olmadığını düşünüyor olabilirim ama aşkta yaşanan hangi şey makuldür ki?.. Leyla ona; “beni Leyla olarak anlat” dedikten sonra hikâyenin dışına çıkmış olabilir. Bu da bir ihtimaldir. Oysa kimi anlatı kahramanları yol gösterir yazarlarına. Yok, yok, bu cümleyi “iyi anlatı kahramanları yol gösterir yazarlarına” şeklinde değiştiriyorum. Leyla, iyi bir anlatı kahramanı olmaktan kaçmış mıydı? İyi bir anlatı kahramanı olmaktan kaçmak, Leyla olmaktan kaçmakla eş değer değil miydi? İntikamını süsleyerek kendini haklı çıkarıyordu. Uyumadan önce bir kere daha öptü saçlarını tarayan kızı. “Bunu bir epilog olarak okumasalar bari” dedi dönüp bana uyumadan önce, iyi bir anlatı kahramanı olarak. Gülümsedim ve uyuttum onu. Sabahleyin uyanınca sağ omzunda saçlarını tarayan kızın başını görecekti ama o anda bile Leyla’nın gelip kendisini öpeceği günün inancı ve ümidiyle dolacaktı içi.